

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 241/08-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2009 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Juraja Horvátha o sťažnosti JUDr. Ing. D. Ď. – S. H., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. Ing. D. Ď. – S. H., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99 p o r u š e n é b o l o .

2. JUDr. Ing. D. Ď. – S. H., priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 320 € (slovom tritisícristodvadsať eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. JUDr. Ing. D. Ď. – S. H., p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 381,70 € (slovom tristoosemdesiatjeden eur a sedemdesiat centov), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť na účet advokáta JUDr. J. H., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 241/08-27 z 5. júna 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. Ing. D. Ď. – S. H., H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že «podal na Krajskom súde v Bratislave žalobný návrh na začatie konania dňa 29. 4. 1998 podľa § 126 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) o vydanie hnutel'ného majetku, ktorý do vlastníctva nadobudol na základe „Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 30. 4. 1992“ uzatvorenej medzi FFNM ČSFR ako predávajúci a S., H.,... ako kupujúci, dnes po zmene názvu firmy JUDr. Ing. D. Ď. – S. H...

Na Krajskom súde v Bratislave, spor bol vedený pod sp. zn. 56 Cb 26/98...

Krajský súd dňa 30. 4. 1998 spis odstúpil na konanie Okresnému súdu Bratislava III s poukazom na ust. § 104a ods. 2 O. s. p.

Dňa 5. 5. 1998 podal sťažovateľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 102 ods. 1 a 2 O. s. p., ktorému súd pridelil sp. zn. 56 NcCb 503/98, aj tento návrh súd odstúpil na konanie Okresnému súdu Bratislava III. dňa 22. 5. 1998.

Okresný súd pridelil veci sp. zn. 20 NcCb 2/98 z dôvodu nesúhlasu, vec postúpil na rozhodnutie NS SR, ktorý dňa 27. 11. 1998 rozhodol v konaní sp. zn. Ndob 861/98 tak, že na konanie vo veci je príslušný Krajský súd v Bratislave. ...

Po vrátení spisu z NS SR, Krajský súd v Bratislave pridelil veci sp. zn. 56 Cb 19/99 a dňa 4. 3. 1999 nám doručil výzvu na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na vydanie predbežného opatrenia 300,-Sk, ktorú sumu sme uhradili dňa 23. 3. 1999.

Krajský súd dňa 27. 4. 1999 vydal predbežné opatrenie sp. zn. 56 Cb 19/99-34, ktorým zakázal odporcom nakladať s nehnuteľnosťami opísaných žalobe. ...

Dňa 30. 8. 1999 sme obdržali odvolanie odporcu vo veci predbežného opatrenia, proti ktorému sme podali dňa 2. 9. 1999 naše vyjadrenie.

NS SR uznesením sp. zn. 5 Obo 281/99 dňa 22. 12. 1999, rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukazujeme, že žalobný návrh bol podaný v lehote do troch rokov od nezákonne uzatvorených kúpnych zmlúv zo dňa 25. 8. 1995, proti ktorému sme podali naše vyjadrenie v ktorom sme poukázali na nesprávny právny názor NS SR vo veci č. 5 Obo 281/99.

Dňa 21. 6. 2000 sme obdržali výzvu súdu, či naše vyjadrenie k uzneseniu sp. zn. 5 Obo 281/99 zo dňa 22. 12. 1999 vzhľadom na jeho obsah má byť chápané, ako dovolanie proti tomuto rozhodnutiu. Dňa 6. 7. 2000 sme podali naše vyjadrenie, že sa nejedná o dovolanie proti tomuto rozhodnutiu. ...

Súd od tohto nášho vyjadrenia zo dňa 6. 7. 2000 vo veci nekonal viac ako štyri roky.

Dňa 23. 8. 2004 sme obdržali predvolanie k pojednávaniu na 5. 10. 2004, ktoré predvolanie mali účastníci konania vykázané včas a odporca sa pojednávania nezúčastnil. Súd oboznámil účastníkov, že podľa jeho názoru má byť vec prejednaná v senáte v zmysle ust. § 36b písm. b) O. s. p. platného v čase podania návrhu a preto pojednávanie odročil na neurčito. ...

Dňa 17. 10. 2005 sme obdržali predvolanie k pojednávaniu na 22. 11. 2005. ... Pojednávania dňa 22. 11. 2005 sa sťažovateľ nemohol zúčastniť z dôvodu PN... čo sme súdu oznámili podaním dňa 22. 11. 2005. ...

Dňa 27. 10. 2006 sme obdržali predvolanie k pojednávaniu na 7. 11. 2006, ktoré súd odročil na neurčito z dôvodu PN zákonnej sudkyne.

Dňa 22. 1. 2007 sme obdržali predvolanie k pojednávaniu na 13. 2. 2007, na ktoré sa nedostavil odporca a súd pojednávanie odročil na 24. 4. 2007. ...

V zmysle pojednávania sme do spisu založili požadované doklady o nadobudnutí a prevzatí predmetného majetku od FFNM ČSFR podaním zo dňa 3. 4. 2007. ...

Od podanej žaloby zo dňa 29. 4. 1998 uplynulo 9 rokov a súd vo veci do dnešného dňa nerozhodol ani na prvom stupni, aj keď z ohľadom na predmet a skutkovú podstatu sporu nemožno hodnotiť ako zložitú vec. ...

Máme za to, že v tomto konaní došlo k bezdôvodným prieťahom, že porušovateľ do dnešného dňa nerozhodol ani na prvom stupni v primeranej lehote, bez zbytočných prieťahov a že navrhovatelia tieto prieťahy nespôsobili.».

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že krajský súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99 porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľ ďalej požadoval priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 350 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom v sume 12 157 Sk.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za krajský súd jeho predsedníčka listom sp. zn. Spr. 3583/2007 z 24. novembra 2008 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu krajského súdu listom z 5. decembra 2008.

2.1 Predsedníčka krajského súdu vo svojom liste uviedla, že k veci sa vyjadrila

zákonná sudkyňa JUDr. E. K., „ktorá sa k veci písomne vyjadrila dňa 20. 11. 2008.

Uviedla že predmetnú vec sp. zn. 56 Cb 19/1999 prejednávala a rozhodovala vtedajšia zákoná sudkyňa Mgr. S. P. Ňou vydaný rozsudok č. k. 56 C 19/1999-300 zo dňa 19. 06. 2007 bol po podaní odvolania zo strany navrhovateľov potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. k. 2 Obo 191/2007-370 zo dňa 03. 09. 2008.

JUDr. E. K. ďalej uviedla, že vo veci sp. zn. 56 C 19/1999 je zákonnou sudkyňou od 01. 04. 2008. Doručovala len rozsudok NS SR účastníkom konania a odpovedala na písomné podania navrhovateľov. ...

Súčasne Vám oznamujem, že Krajský súd v Bratislave... netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ÚS SR.“.

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu krajského súdu uviedol:

«Vo vyjadrení Predsedníčky Krajského súdu postrádame vyjadrenie tých sudcov, ktorí zapríčinili prieťahy v konaní pred súdom, v dôsledku ktorých sa podstatne sťažila možnosť uplatniť si právo a dokonca sa takmer znemožnila možnosť užiť majetok alebo výnosy z neho.

Od podania žaloby zo dňa 29. 4. 1998 veci bolo pridelené č. k. 56 Cb 26/98, vec bola pridelená sudkyňi JUDr. M. T., ktorá vec odstúpila na konanie Okresnému súdu Bratislava III. ako súdu vecne a miestne príslušnému podľa § 104a ods. 2 O. s. p. ...

Okresný súd s postúpením veci nesúhlasil a vec odstúpil na rozhodnutie NS SR, ktorý Uznesením sp. zn. Ndob 861/98 dňa 27. 1. 98 rozhodol, že vo veci je príslušný KS v Ba...

Konajúci Krajský súd... vydal uznesenie sp. zn. 56 Cb 19/99-34 dňa 27. 4. 1999, ktorým zakázal odporcovi, scudzovať, užívať, zriaďovať záložné právo a inak disponovať s hnutelným majetkom (ďalej len HIM).

NS SR Uznesením sp. zn. 5 Obo 281/99 zo dňa 22. 12. 99 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil na nové konanie tomuto súdu.

Konajúca sudkyňa JUDr. T. naposledy konala dňa 14. 6. 2000 podaním výzvy, aby sa navrhovateľa vyjadrili k svojmu podaniu zo dňa 16. 5. 2000.

Od tejto výzvy súdu JUDr. T. zo dňa 14. 6. 2000, ku ktorej sme sa vyjadrili dňa 5. 7. 2000, súd vo veci nekonal až do 23. 8. 2004, keď nám bolo doručené predvolanie na

pojednávane stanovené na 5. 10. 2004 Mgr. S. P. ...

Sťažovatelia samozrejme chránia svoje práva, ale sťažnosťou sledujú aj celospoločenský záujem. Ten určite je v tom, aby súdy pri stavoch sudcov a ich nadštandardných podmienkach v spoločnosti plnili to, čo spoločnosť a my ako jednotlivci bytostne a existenčne potrebujeme.

Chceme, aby sudcovia súdili, súdili spravodlivo a v čase, kedy ešte vysúdené právo majú možnosť reálne uplatniť. (Poukazujeme, že otázka spravodlivého súdu bude riešená samostatným podaním zo strany sťažovateľov.)

Predsedníčka súdu nereagovala ani na to, že predmetná vec mala byť... postúpená okresnému súdu ako vecne príslušnému, mala byť vedená v registri „C“ a mala byť od počiatku poplatkovo a evidenčne „kontrolovaná“ ako vec občianskoprávna. ...

Ak by sudca pridelený na odd „Cb“ priebežne študoval judikáty a stanoviská NS SR, ak by vedenie súdu realizovalo a akceptovalo Stanoviská NS SR, tak by vec 56 Cb 19/1999 nemohla „zostať v prietahoch ležať“ na krajskom súde.

Nezostalo by nepovšimnuté, že presun veci JUDr. K. bol realizovaný v dôsledku sťažnosti účastníka a nie v dôsledku kontrolnej činnosti vedenia KS v Bratislave.

Naostatok treba poukázať na nedôslednosť a povrchnosť súdu, keď v rozhodnutiach sa nesprávne označí účastník a to má za následok „opravu uznesením“ nie len súdu prvého, ale aj súdu odvolacieho a samozrejme opäť prietah! ...

Sťažovatelia považujú vyjadrenia predsedníčky súdu za nedostatočné, tak povediac nič nehovoriace, z ktorého si nemožno analyzovať príčiny a podmienky vzniku tak dlhej neospravedliteľnej nečinnosti súdu, ktorá mala a má za následok, že HIM značnej hodnoty je opotrebovaný a v niektorých prípadoch zničený a nepoužiteľný.

Z dôvodov vyššie uvedených žiadame, aby ÚS tieto skutočnosti opísané v tomto vyjadrení, sťažovateľov vyhodnotil a pri priznaní finančného zadostiučinenia akceptoval nie len spôsobené prietahy v konaní, ale aby akceptoval aj nemožnosť domôcť sa svojho práva z dôvodu, že predmetný HIM je opotrebovaný, využitý a možno aj zničený a to len z dôvodu bezdôvodných prietahov, nečinnosťou a nesprávnym rozhodnutím vo veci, ale aj nesprávnym zaradením veci ako spor obchodnoprávny „Cb“ na nepríslušnom krajskom súde.

Právny zástupca sa prerokovania veci pred ÚS SR nezúčastní z dôvodu

zaneprázdnosti a netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ÚS SR v jeho prítomnosti, nakoľko všetko podstatné je opísané v sťažnosti a v tomto podaní.

Sťažovatelia však žiadajú, aby boli pripustení k prerokovaniu veci pred ÚS SR.»

V podaní z 15. decembra 2008 právny zástupca sťažovateľa oznámil ústavnému súdu, že „sťažovateľ a jeho právny zástupca žiadajú o rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania“.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 56 Cb 19/1999:

- 29. apríl 1998 – sťažovateľ podal žalobu krajskému súdu proti spoločnosti Ž. B., spol. s r. o., B. (ďalej len „odporkyňa“), o vydanie vecí (pridelená sp. zn. 56 Cb 26/98),
- 7. máj 1998 – krajský súd postúpil spis Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) ako vecne a miestne príslušnému,

- 17. jún 1998 – okresný súd predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci,
- 31. júl 1998 – najvyšší súd uznesením sp. zn. Ndob 767/98 rozhodol, že vo veci je príslušný konať krajský súd,
- 17. august 1998 – spis a uznesenie najvyššieho súdu boli doručené okresnému súdu,
- 28. august 1998 – okresný súd doručoval uznesenie najvyššieho súdu účastníkom konania,
- 2. október 1998 – okresný súd žiadal najvyšší súd o zaslanie troch vyhotovení uznesenia sp. zn. Ndob 767/98,
- 2. december 1998 – okresný súd opätovne žiadal najvyšší súd o zaslanie troch vyhotovení uznesenia sp. zn. Ndob 767/98,
- 2. február 1999 – okresný súd predložil spis krajskému súdu na ďalšie konanie,
- 1. marec 1999 – kancelárii bol daný pokyn previesť spis do samosudcovského registra, pretože v tomto prípade nejde o konkurzné konanie – odporca nie je v konkurze (pridelená sp. zn. 56 Cb 19/99),
- 4. marec 1999 – krajský súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia a na predloženie potrebných dôkazov,
- 23. marec 1999 – sťažovateľ zaplatil súdny poplatok a zároveň upozornil krajský súd, že ním požadované doklady tvoria prílohu žaloby, a predložil ďalšie doklady,
- 27. apríl 1999 – krajský súd uznesením č. k. 56 Cb 19/99-34 vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporkyňi scudzovať, prenajímať, užívať, zriaďovať záložné právo alebo inak disponovať s hnutelným majetkom tvoriacim predmet konania,
- 2. júl 1999 – odporkyňa podala odvolanie proti uzneseniu krajského súdu z 27. apríla 1999, ktorým vydal predbežné opatrenie; odporkyňa uviedla, že odvolanie zdôvodní neskôr, najskôr však v auguste 1999,
- 23. august 1999 – odporkyňa odôvodnila podané odvolanie tým, že sťažovateľ nerešpektuje rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/96 zo 14. mája 1997 (pripojený ako príloha), ktorý je pre posudzovanie nárokov sťažovateľa podstatný,
- 24. august 1999 – krajský súd zaslal odvolanie a jeho odôvodnenie právnemu zástupcovi sťažovateľa na vyjadrenie,

- 2. september 1999 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniu odporkyne, ktoré žiadal zamietnuť,
- 23. september 1999 – krajský súd predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku odporkyne,
- 22. december 1999 – najvyšší súd uznesením č. k. 5 Obo 281/99-84, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. apríla 2000, zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 56 Cb 19/99-34 z 27. apríla 1999 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 7. apríl 2000 – spis bol najvyšším súdom vrátený krajskému súdu,
- 16. máj 2000 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 281/99 z 22. decembra 1999,
- 14. jún 2000 – krajský súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby jednoznačne uviedol, či podanie doručené krajskému súdu 16. mája 2000 má byť chápané ako dovolanie podané proti rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 281/99 z 22. decembra 1999,
- 6. júl 2000 – právny zástupca sťažovateľa odpovedal, že ich podanie nie je dovolaním, zároveň požiadal predsedu senátu krajského súdu o urýchlené konanie,
- 13. august 2004 – krajský súd nariadil pojednávanie na 5. október 2004,
- 5. október 2004 – na pojednávanie sa dostavil zástupca sťažovateľa, právny zástupca sťažovateľa a zástupcovia odporkyne, pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že po prešetrení, kto je oprávneným vo veci konať, bude opätovne nariadený termín pojednávania, pretože podľa názoru samosudkyne má byť vec prejednaná v senáte v zmysle ustanovenia § 36b písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) platného v čase podania návrhu,
- 5. október 2004 – samosudkyňa krajského súdu Mgr. S. P. predložila spis podpredsedníčke krajského súdu na rozhodnutie, kto je vo veci oprávnený konať (samosudca alebo senát),
- 11. október 2004 – spis bol pridelený do senátu sudkyne JUDr. V. Š. a vedený naďalej pod sp. zn. 56 Cb 19/99,
- 14. február 2005 – predsedníčka senátu JUDr. V. Š. vyjadrila nesúhlas s preradením veci medzi „senátne“,
- 9. marec 2005 – predsedníčka krajského súdu zasielala nesúhlas JUDr. V. Š. s postúpením veci medzi senátne na zaujatie stanoviska samosudkyni Mgr. S. P.,

- 21. marec 2005 – samosudkyňa Mgr. S. P. súhlasila, aby sa vec prerokovala pred samosudcom,
- 23. marec 2005 – predsedníčka krajského súdu zaslala spis samosudkyni Mgr. S. P. na ďalšie konanie,
- 24. marec 2005 – krajský súd žiadal od správcu konkurznej podstaty spoločnosti Ž., s. r. o., Bratislava (ďalej len „spoločnosť“), predloženie dokladov,
- 8. apríl 2005 – spis bol opätovne pridelený samosudkyni Mgr. S. P.,
- 22. apríl 2005 – správca konkurznej podstaty spoločnosti oznámil krajskému súdu, že požadovanými dokladmi nedisponuje,
- 11. október 2005 – krajský súd nariadil pojednávanie na 22. november 2005,
- 10. november 2005 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k veci, žiadal, aby do konania pristúpil ďalší účastník na strane navrhovateľa - akad. mal. a soch. M. T., B. (ďalej len „navrhovateľka“), a v zmysle tejto požiadavky doplnil aj žalobný návrh z 29. apríla 1998,
- 21. november 2005 – právny zástupca sťažovateľa a navrhovateľky ospravedlnil neúčast' sťažovateľa na pojednávaní 22. novembra 2005 zo zdravotných dôvodov (hospitalizácia) a žiadal odročiť pojednávanie, zároveň oznámil, že sa nedostaví ani on, t. j. právny zástupca, ani navrhovateľka,
- 22. november 2005 – na pojednávanie sa dostavil iba právny zástupca odporkyne, krajský súd doručil právnomu zástupcovi odporkyne písomné podanie sťažovateľa a navrhovateľky z 10. novembra 2005, právny zástupca odporkyne predložil rozsudok krajského súdu č. k. 81 Cb 80/97-859 z 9. decembra 2002 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 62/03 z 24. septembra 2003, krajský súd odročil pojednávanie na neurčito z dôvodu rozhodnutia o návrhu sťažovateľa na pristúpenie ďalšieho účastníka na strane navrhovateľa, ako aj s poukazom na žiadosť sťažovateľa o odročenie pojednávania,
- 28. november 2005 – krajský súd uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. januára 2006, súhlasil s pristúpením navrhovateľky do konania,
- 24. október 2006 – krajský súd nariadil pojednávanie na 7. november 2006,
- 2. november 2006 – krajský súd odročil pojednávanie nariadené na 7. november 2006 na neurčito z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne,
- 15. január 2007 – krajský súd nariadil pojednávanie na 13. február 2007,

- 21. január 2007 – právny zástupca odporkyne žiadal o odročenie pojednávania (nariadenie nového termínu) nariadeného na 13. február 2007 z dôvodu kolízie termínu s iným pojednávaním,
- 13. február 2007 – krajský súd pojednával v neprítomnosti odporkyne, po vyjadrení sťažovateľa bolo pojednávanie odročené na 24. apríl 2007; sťažovateľovi a navrhovateľke uložil predložiť potrebné doklady; krajský súd pripojil spis sp. zn. 81 Cb 80/97,
- 3. apríl 2007 – právny zástupca sťažovateľa predložil požadované doklady,
- 24. apríl 2007 – po vyjadreniach účastníkov konania (ich právnych zástupcov) bolo pojednávanie odročené na 19. jún 2007 s tým, že budú volaní svedkovia (Ing. T. T. a A. K.) a odporkyňa predloží relevantné doklady,
- 22. máj 2007 – krajskému súdu bola vrátená zásielka s predvolaním svedka Ing. T. T. s poznámkou „*adresát je neznámy*“,
- 18. jún 2007 – právny zástupca sťažovateľa podaním žiadal o vyhodnotenie dôkazov v zmysle ustanovení § 132 a nasl. OSP,
- 19. jún 2007 – na pojednávanie sa nedostavil svedok Ing. T. T., po výsluchu svedkyne A. K. a vyjadreniach účastníkov konania (ich právnych zástupcov) krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 56 Cb 19/1999-300 tak, že návrh sťažovateľa a navrhovateľky zamietol,
- 15. august 2007 – právny zástupca sťažovateľa a navrhovateľky podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie,
- 22. august 2007 – krajský súd zasielal právnomu zástupcovi odporkyne odvolanie sťažovateľa a navrhovateľky na vyjadrenie s poučením o procesných podmienkach odvolacieho konania, zároveň uložil sťažovateľovi a navrhovateľke zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie,
- 17. september 2007 – právny zástupca sťažovateľa podal odvolanie proti uzneseniu z 22. augusta 2007, ktorým sťažovateľovi a navrhovateľke uložil zaplatiť súdny poplatok; zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 19. september 2007 – krajský súd predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa a navrhovateľky proti rozsudku krajského súdu z 19. júna 2007 a o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo uložené sťažovateľovi a navrhovateľke zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie,

- 20. september 2007 – právny zástupca odporkyne sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa a navrhovateľky proti rozsudku krajského súdu, súhlasil s rozhodovaním odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania a výslovne sa vzdal práva zúčastniť sa na pojednávaní,
- 24. október 2007 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obo 192/2007 zmenil uznesenie krajského súdu z 22. augusta 2007 tak, že sťažovateľ a navrhovateľka sú povinní zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 9 500 Sk, a zároveň nepriznal sťažovateľovi a navrhovateľke oslobodenie od súdneho poplatku,
- 19. november 2007 – právny zástupca sťažovateľa a navrhovateľky podal proti uzneseniu najvyššieho súdu z 24. októbra 2007 dovolanie,
- 13. október 2008 – krajskému súdu bol doručený rozsudok najvyššieho súdu č. k. 2 Obo 191/2007-370 z 3. februára 2008, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 56 b 19/1999-300 z 19. júna 2007,
- 11. december 2008 – krajský súd predkladal najvyššiemu súdu spis na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa a navrhovateľky proti rozhodnutiu najvyššieho súdu č. k. 2 Obo 192/2007-350 z 24. októbra 2007.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99 došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že z konkrétnych okolností daného prípadu a z rozsahu procesných úkonov vykonaných krajským súdom je zrejmé, že toto konanie nevykazuje znaky právnej ani skutkovej zložitosti, ktoré by mohli mať vplyv na vznik zbytočných prietáhov v predmetnom konaní. Právnu alebo faktickú zložitosť veci vo svojom vyjadrení netvrdil ani krajský súd.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu a v tejto súvislosti zistil, že postup krajského súdu bol poznačený dlhodobou a neodôvodnenou nečinnosťou, a to čase od 6. júla 2000, keď právny zástupca sťažovateľa reagoval na výzvu krajského súdu, do 13. augusta 2004, keď krajský súd nariadil pojednávanie, t. j. viac ako štyri roky a jeden mesiac. Ďalším obdobím nečinnosti krajského súdu v trvaní takmer šesť mesiacov je obdobie od 22. apríla 2005, keď krajskému súdu boli oznámené skutočnosti, prečo nemôže správca konkurznej podstaty spoločnosti predložiť krajským súdom požadované doklady, do 11. októbra 2005, keď krajský súd nariadil pojednávanie. Rovnako bol krajský súd nečinný od 31. januára 2006, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie krajského súdu z 28. novembra 2005, ktorým pripustil vstup navrhovateľky do konania, do 24. októbra 2006, keď nariadil termín pojednávania, t. j. takmer deväť mesiacov.

Celková doba zbytočných prietáhov spôsobených krajským súdom je tak podľa zistenia ústavného súdu viac ako päť rokov a tri mesiace.

Okrem uvedeného ústavný súd prihliadol na aj na skutočnosť, že od 5. októbra 2004 do 23. marca 2005 (resp. 8. apríla 2005) sa procesná aktivita krajského súdu obmedzila iba na riešenie otázky, či je na prerokovanie a rozhodnutie predmetnej veci príslušný samosudca alebo senát, pritom samosudkyňa, na podnet ktorej bola táto otázka riešená, napokon sama súhlasila s prerokovaním veci samosudcom. Nepochybne aj táto skutočnosť mala vplyv na celkovú dĺžku trvania konania.

Súčasne ústavný súd poznamenáva, že dobu, počas ktorej sa spis z dôvodu odvolacieho konania nachádzal na najvyššom súde a ktorej dĺžku, resp. trvanie nemohol krajský súd ovplyvniť, nemožno z objektívnych dôvodov pripočítať na jeho ťarchu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že v konaní vedenom pod sp. zn. 56 Cb 19/99 došlo postupom krajského súdu k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Vzhľadom na to, že konečné rozhodnutie v merite veci - rozsudok krajského súdu sp. zn. 56 Cb 19/1999 z 19. júna 2007 nadobudol právoplatnosť 30. októbra 2008, ústavný súd dospel k záveru, že právna neistota sťažovateľa bola týmto odstránená, a nepovažoval za potrebné prikázať krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov [§ 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 350 000 Sk s odôvodnením, že napadnuté konanie pred krajským súdom trvá neúmerne dlho

a vplyvom bezdôvodných prietáhov v súdnom konaní došlo k situácii, že bol „zbavený majetku a ukrátený na zisku z podnikateľskej činnosti prípadne z prenájmu hnuteľností“. Taktiež poukázal na zhoršenie svojho zdravotného stavu, ktoré podľa neho súvisí s nečinnosťou všeobecného súdu, ním spôsobenými prietahmi v konaní a „neistotou v spravodlivý súdny proces“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťúčením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zistenú nečinnosť krajského súdu a celkovú dĺžku trvania konania, považuje za primerané v sume 3 320 € tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade krajský súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 12 157 Sk (403,54 €).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je

178 Sk. Základná odmena za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 je 3 176 Sk a hodnota režijného paušálu je 191 Sk.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 7 492,24 Sk (248,70 €) vrátane režijného paušálu a 19 % DPH, a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 (vyjadrenie z 5. decembra 2008) v sume 4 006,73 Sk (133 €) vrátane režijného paušálu a 19 % DPH. Celkovo vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov právneho zastúpenia v sume 11 498,97 Sk (381,70 €).

Ústavný súd vzhľadom na uvedené priznal sťažovateľovi úhradu trov právneho zastúpenia v sume 381,70 € tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2009